

FADL's 12. semestersundersøgelse 2011

Gennemført marts/april 2011

I 2008 gennemførte Sundhedsministeriet en række ændringer i uddannelsen af speciallæger, herunder den meget omtalte 4-årsregel. Ændringerne var en del af en større pakke, der også omfatter elementer som uddannelsesstillinger, færre uklassificerede stillinger og et øget fokus på karrierevejledning. Siden ændringerne har FADL nøje fulgt udviklingen.

Som led heri har FADL ønsket at vide, hvilke tanker og valg de lægestuderende gør sig, pga. de mange ændringer, der er sket postgraduat. På den baggrund har FADL lavet denne spørgeskemaundersøgelse blandt 12. semesters lægestuderende i foråret 2011.

12-05-2011

I 2008 gennemførte Sundhedsministeriet en række ændringer i uddannelsen af speciallæger, herunder den meget omtalte 4-årsregel. Ændringerne var en del af en større pakke, der også omfatter elementer som uddannelsesstillinger, færre uklassificerede stillinger og et øget fokus på karrierevejledning. Siden ændringerne har FADL nøje fulgt udviklingen.

Som led heri har FADL ønsket at vide, hvilke tanker og valg de lægestuderende gør sig, pga. de mange ændringer, der er sket postgraduat. Derfor har FADL lavet en spørgeskemaundersøgelse blandt 12. semesters lægestuderende i foråret 2011, med spørgsmål som bl.a. har de trukket KBU-nummer og hvilke årsager ligger bag dem, der har valgt at udskyde KBU'en,

På baggrund af dette gennemførte FADL i perioden 28. marts – 10. april 2011 en elektronisk spørgeskemaundersøgelse blandt samtlige 12. semesterstuderende.

De 12. semesterstuderende ved lægeuddannelsen i København, Aarhus og Odense fik af fakultetet tilsendt en e-mail med information om undersøgelsen og et tilbud om deltagelse. I mailen var et link til det elektroniske spørgeskema på FADLs hjemmeside (spørgeskemaet er vedlagt som bilag). En uge før afslutningen af undersøgelsen blev der udsendt en rykker for deltagelse.

Deltagelse i undersøgelsen

Undersøgelsen henvendte sig til i alt 549 studerende. Deltagelsen i undersøgelsen var denne:

Antal 12. semesterstuderende

København	210
Odense	149
Aarhus	190
I alt	549

Antal besvarelser	297
Svarprocent	54 %

Svarprocent pr. by:

København:	59 % (124)
Odense:	52 % (77)
Aarhus:	50 % (96)

Har du trukket KBU-nummer dette semester?

Af de 297 deltagende i undersøgelsen angav 237 (79,8 %), at de havde trukket KBU-nummer. 60 (20,2 %) svarede, at de ikke havde trukket KBU-nummer.

Årsager til ikke at trække KBU-nummer:

På spørgsmålet til de 60 studerende, der ikke havde trukket KBU-nummer, om årsagen hertil, blev svaret følgende:

	Antal	%
Ønsker erfaringer ved at tage lægekariater inden KBU	31	52
Rejser til udlandet og tager KBU	13	22
Skal lave ph.d.	6	10
Trækker 12. semester ud	2	3
Andre årsager	8	13
I alt	60	100

Udover disse årsager til ikke at trække KBU-nummer blev de studerende, der ikke havde trukket KBU-nummer, også spurgt om 4-årsreglen havde en indvirkning på, at de ikke havde trukket KBU-nummer. Til dette spørgsmål svarede 52 (86,7 %) ja, dvs. at 4-årsreglen havde haft betydning for deres beslutning om ikke at trække KBU-nummer.

Studerende fra udlandet

Undersøgelsen havde også fokus på de studerende, der er udenlandske statsborgere, og 4-årsreglens konsekvenser for dem.

Ud af samtlige deltagende oplyste 44 (14,8 %) at være udenlandske statsborgere. Af disse udenlandske statsborgere oplyste 17 (38,6 %) at de agtede at flytte fra Danmark efter endt studie. Hvis den videre uddannelsesvej for læger ikke var omfattet af en ny KBU og 4-årsregel, ville 11 ud af de 17 (64,7 %) være blevet i Danmark.

Lægevikariater

192 (64,6 %) af respondenterne svarede, at de havde taget et eller flere lægevikariater under studiet.

På spørgsmålet om, hvad der var den primære grund til at tage lægevikariat under studiet, blev der svaret følgende:

	Antal	%
Ønsker <i>personligt</i> at få erfaring og kvalifikationer inden endt studie, før det videre forløb	91	47
Føler det <i>nødvendigt</i> med erfaring og kvalifikationer inden endt studie, før det videre forløb	88	46
Tjene penge	9	5
Andre årsager	4	2
I alt	192	100

Af de studerende, der havde taget lægevikariater, havde 97, dvs. 50,5 % taget orlov fra studiet for at tage lægevikariater. 80 (82,5 %) af disse orlovere havde haft en varighed på et semester. De resterende 17 (17,5 %) havde taget to eller flere semestre fri for at tage lægevikariater.

Når lægestuderende søgte lægevikariater, søgte 197 (33,7 %) inden for bestemte specialer. De mest populære specialer var intern medicin (116), kirurgi (34), ortopædkirurgi (28), neurologi (19) og psykologi (17). I parenteser står antallet af studerende, der svarede, at de søgte efter dette speciale.

Hvor mange har lavet prægraduat forskning fordelt efter studieby

De 12. semesterstuderende blev yderligere spurgt, om de havde lavet prægraduat forskning. For at se om der var nogen forskel mellem København, Aarhus og Odense, er resultatet delt op efter studieby. I København og Aarhus havde henholdsvis 44 ud af 122 (35,5 %) og 37 ud af 96 (38,5 %) af de studerende lavet prægraduat forskning, mens kun 6 ud af 77 (7,8 %) af de odenseanske lægestuderende havde lavet prægraduat forskning.

Holdning til om der har været tilstrækkeligt klinikophold, fordelt efter studieby:

I spørgsmålet om hvorvidt der havde været tilstrækkeligt med klinikophold i løbet af studiet, fordelte svarene sig således: I Odense mente 39 ud af 77 (50,6 %), at mængden af klinikophold havde været tilstrækkelig, mens andelen i København var på 75 ud af 124 (60,5 %) og i Aarhus 70 ud af 96 (72,9 %).

Holdning til om 4-årsreglen har påvirket dig under studiet: Har du forlænget studietiden pga. 4-årsreglen?

De 12. semesterstuderende blev også spurgt, om de følte, at 4-årsreglen havde påvirket dem under studiet. Til dette spørgsmål svarede 197 (66,3 %) ja, mens 100 (33,7 %) svarede nej.

Af samtlige deltagere havde 106 (35,7 %) valgt at forlænge deres studie pga. 4-årsreglen.

På hvilken måde har 4-årsreglen påvirket dig?

	Antal	%
Giver stress og bekymring ved tanken om fremtiden	108	36
Taget lægevikariater	55	19
Lavet prægraduat forskning	19	6
Taget orlov uden vikariat og forskning	8	3
Andre årsager	7	2
4-årsreglen har ikke påvirket mig	100	34
I alt	297	100

4-årsreglens konsekvenser

De deltagende blev spurgt om deres forventninger til, om 4-årsreglen ville få konsekvenser for dem – som læge og privatperson.

Konsekvenser som læge

251 (84,2 %) respondenter var af den opfattelse, at 4-årsreglens vil få konsekvenser for deres fremtidige muligheder som læge. På spørgsmålet om hvilke konsekvenser, blev der svaret følgende:

	Antal	%
Mindre erfaring og dårligere faglighed	111	44
Vil opleve tidspres og stress	58	23
Får ikke det ønskede speciale	49	20
Må tage til udlandet	30	12
Andre årsager	3	1
I alt	251	100

Konsekvenser som privatperson

233 (78,5 %) af de deltagende var af den opfattelse, at 4-årsreglen ville få konsekvenser for dem som privatperson. På spørgsmålet om hvilke konsekvenser, blev der svaret følgende:

	Antal	%
Mindre arbejdsglæde/mere stress og tidspres	91	39,1
Må flytte/pendle internt i DK	63	27
Må rejse til udlandet	51	21,9
Påvirker socialt liv og fritidsliv	19	8,2
Andre årsager	9	3,9
I alt	233	100

Behov for karrierevejledning

Deltagerne i undersøgelsen blev spurgt om, hvorvidt de havde et behov for karrierevejledning. Til dette spørgsmål svarede 202 (68 %) ja.

Hvilken form for vejledning har de studerende behov for?

	Antal	%
Klargørelse af hvilke kvalifikationer, der er relevante for de forskellige intro- og hovedstillinger	106	54
Planlægning af forskning/Ph.d.	8	4
Valg af speciale	32	16
Information om uddannelse	9	5
KBU'ens betydning for at få ønsket speciale	19	9
Mere viden om 4-årsreglens konsekvenser	16	8
Andre årsager	7	4
I alt	197	100

Køn og alder

Blandt de deltagende var 194 (65,3 %) kvinder og 103 (34,7 %) mænd.

Aldersfordelingen kan ses nedenfor:

	Antal	%
25 år og yngre	15	5
26 – 30 år	251	85
Over 30 år	31	10
I alt	297	100

Hvornår startede deltagerne?

	Antal	%
Sommer 2001 (10 år)	1	0
Vinter 2002 (9½ år)	1	0
Sommer 2002 (9 år)	5	2
Vinter 2003 (8½ år)	11	4
Sommer 2003 (8 år)	22	8
Vinter 2004 (7½ år)	48	16
Sommer 2004 (7 år)	72	25
Vinter 2005 (6½ år)	75	26
Sommer 2005 (6 år)	55	19
Vinter 2006 (5½ år)	4 ¹	1
I alt	294²	101

Om undersøgelsen generelt

Alle procenter i tabellerne er afrundet til hele tal, så der kan forekomme steder, hvor den samlede procent er over 100.

Der er ikke foretaget nogen analyse af, om der er en sammenhæng mellem respondentens svar og variable såsom køn, alder og uddannelsessted.

Data behandling lavet af Lisbeth Landtved Kierkegaard - FADL Studentermedarbejder
Ansvarlig for spørgeskemaundersøgelse og rapport, Sara Schødt Nielsen, Formand FADL

¹ Alle fra Odense

² Der var tre besvarelser, hvor datoen ikke kunne tydes.

BILAG

Spørgeskema

1. Er du medicinstuderende på 12. semester?

___ JA

Hvis du ikke er medicinstuderende på 12. semester, takker vi for din interesse, men beder dig samtidig om IKKE at besvare dette spørgeskema.

2. Har du i dette semester trukket lodtrækningsnummer til den kliniske basisuddannelse, KBU?

___ JA

___ NEJ

2.1a. Hvis NEJ, hvad er så årsagen til at du ikke har trukket KBU-nummer?

- Trækker 12. semester ud
- Ønsker erfaring ved at tage lægevikariater inden KBU
- Skal lave Ph.d.
- Rejser til udlandet og tager KBU
- Andet

2.1b. Hvis andet...

Skriv kort din begrundelse: _____

2.2. Har 4-årsreglen også haft en indvirkning på, at du ikke har trukket KBU-nummer?

___ JA

___ NEJ

3. Er du udenlandsk statsborger?

___ JA

___ NEJ

3.a. Hvis JA, flytter du fra Danmark efter afslutningen af medicinstudiet?

___ JA

___ NEJ

3.b. Hvis JA, ville du så være blevet i Danmark, hvis den videre uddannelsesvej for læger ikke omfattede en ny KBU og 4-årsreglen?

___ JA

___ NEJ

4. Har du taget et eller flere lægevikariater under studiet?

___ JA

___ NEJ

4.a. Hvis JA, hvad var da den primære grund til at tage lægevikariat under studiet?

- Ønsker *personligt* at få erfaring og kvalifikationer inden endt studie, før det videre forløb
- Føler det er *nødvendigt* med erfaring og kvalifikationer inden endt studie, før det videre forløb.

- Tjene penge
- Andre årsager

4.b. Hvis andre årsager - Skriv kort din begrundelse: _____

5. Hvis du søger vikariater, søger du så inden for bestemte specialer?

- ____ JA
- ____ NEJ

5.a. Hvis ja, hvilke specialer drejer det sig om? _____

6. Har du taget orlov fra studiet for at tage lægevikariat?

- ____ JA
- ____ NEJ

6.a. Hvis JA, hvor længe tog du orlov?

Antal semestre: _____

7. Har du lavet prægraduat forskning?

- ____ JA
- ____ NEJ

8. Føler du, at der har været tilstrækkelig klinikophold under studiet?

- ____ JA
- ____ NEJ

9. Har 4-årsreglen påvirket dig under studiet?

- ____ JA
- ____ NEJ

9.1a. Hvis JA, har du forlænget studietiden pga. 4-årsreglen?

- ____ JA
- ____ NEJ

9.2a. På hvilke måde har 4-årsreglen påvirket dig?

- Taget lægevikariat
- Lavet prægraduat forskning
- Orlov uden vikariat eller forskning
- Stress og bekymring ved tanken om fremtiden
- Andet

9.2b. Hvis andet, hvilke anden måde har 4-årsreglen påvirket dig _____

10. Tror du, 4-årsreglen vil få konsekvenser for dine fremtidige muligheder som læge?

- ____ JA
- ____ NEJ

10.a. Hvis JA, hvilken primære konsekvens tror du, 4-årsreglen vil få?

- Får ikke det ønskede speciale
- Vil opleve tidspres og stress
- Mindre erfaring og dårligere faglighed
- Må tage til udlandet
- Andet

10. b. Hvis andet, skriv kort hvilke årsag _____

11. Tror du 4-årsreglen vil få konsekvenser for dig som privatperson?

- JA
 NEJ

11.a. Hvis JA, hvilken primære konsekvens tror du, 4-årsreglen vil få?

- Må flytte/pendle internt i DK
- Må rejse til udlandet
- Mindre arbejdsglæde/mere stress og tidspres
- Påvirket socialt liv og fritidsliv
- Andet

11. b. Hvis andet, skriv kort årsag _____

12. Har du et behov for karrierevejledning?

- JA
 NEJ

12.a. Hvis JA, hvilke forhold har du brug for vejledning om? _____

13. Nogle baggrundsspørgsmål.

Køn: kvinde mand

13.a

Alder: _____ år

13.b

Hvilket universitet går du på? _____ København _____ Odense _____ Århus

13.c

Hvornår påbegyndte du medicinstudiet? Måned _____ År _____

13.d

Har du kommentarer til undersøgelsen?

Når undersøgelsens resultater er kendte, vil de blive offentliggjort på vores hjemmeside www.fadl.dk.